

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Kristýna Sluková

Název práce: „Zařízení předškolního vzdělávání jako prostředek harmonizace rodičovských a pracovních rolí v Ústeckém kraji“

Autorka posudku: Mgr. Eva Hejzlarová, Ph.D.

Bakalářská práce Kristýny Slukové s názvem „Zařízení předškolního vzdělávání jako prostředek harmonizace rodičovských a pracovních rolí v Ústeckém kraji“ zpracovává společensky aktuální téma, které je předmětem mnoha studentských zkoumání, nicméně autorce se podařilo zvolit perspektivu, která není právě obvyklá, což činí práci zajímavou. Bakalářská práce je zvládnutá po teoretické, metodologické i věcné stránce a dostává nárokům, které jsou na tento typ závěrečné práce kladeny.

Cíl studentka formulovala adekvátně požadavkům kladeným na bakalářskou práci i danému tématu: „analyzovat poskytování péče ve vybraných zařízeních předškolního vzdělávání ve vztahu k uvedeným indikátorům (finanční dostupnost, prostorová dostupnost, časová dostupnost a služby sloužící jako příprava na další vzdělávání) jako prostředek harmonizace rodičovských a pracovních rolí ve vybraných obcích Ústeckého kraje z pohledu ředitelů/ředitelky a obcí jako zřizovatelů většiny MŠ“ (s. 3). Tento cíl následně autorka dekomponuje na dva dílčí cíle a z nich jsou pak dobře odvozeny **výzkumné otázky**¹, na které autorka v průběhu práce odpovídá.

Bakalářská práce je členěna na následující části: Úvod, 1. Výzkumné cíle, otázky a metody, 2. Teoretická východiska, 3. Problematika nedostatku mateřských škol, 4. Předškolní vzdělávání v české legislativě, 5. Předškolní vzdělávání v ČR, 6. Analýza rozhovorů, Závěr. **Struktura** práce je přehledná a logická. Zvážila bych jen změnu pořadí kapitol 1 a 2, protože některé z částí cíle (konkrétní parametry) jsou vysvětleny až poté, co je cíl formulován (s. 8 a 9).

Teoretický rámec je tvořen konceptem kombinace rodičovských a pracovních rolí a teorií liniových pracovníků. Teoretická opora je zvolena vhodně a zpracována věcně správně, jen některé pasáže v kap. 2.1 by si žádaly preciznější formulace². Naopak vysoce hodnotím zpracování teorie liniových pracovníků, které je

¹ O1: Jaké typy zařízení předškolního vzdělávání se nacházejí ve vybraných městech Ústeckého kraje?

O2: Liší se zkoumané indikátory (finanční dostupnost, časová dostupnost, prostorová dostupnost a služby) ve vybraných zařízeních předškolního vzdělávání?

O3: Liší se poskytování služeb vzhledem k přípravě na další vzdělávání v jednotlivých zařízeních předškolního vzdělávání?

O4: Jak mohou obce ovlivňovat a podporovat jednotlivá zařízení předškolního vzdělávání vzhledem k sladování rodičovských a pracovních rolí rodičů?

O5: Jak se liší podpora obcí pro jednotlivá zařízení předškolního vzdělávání vzhledem k různým typům zařízení?

O6: Jakým způsobem jsou financována jednotlivá zařízení předškolního vzdělávání vzhledem k různým typům zařízení?

O7: Jakým způsobem mohou soukromá zařízení předškolního vzdělávání přispět k harmonizaci rodičovských a pracovních rolí?

² Např. „Od počátku 21. století prošel trh práce hlubokými změnami vůči zaměstnávání žen. Zaměstnanost žen rostla (především ve službách), ovšem již nejen kvůli touze ženy po sebeuplatnění či kariéře, ale také především z ekonomických důvodů (vyšší životní úroveň rodiny). S příchodem žen na trh práce vyvstala otázka, jak skloubit práci a rodinný život.“ (s. 7) Myslím, že hluboké změny přišly po 2. světové válce ve východním bloku a od 60. let 20. století v západním bloku, dál už jde spíš o pokračování či posilování trendu (s drobnými vychýleními).

přesné a poučené a autorka zde osvědčuje vysoký stupeň porozumění a zároveň schopnosti své vědění předávat. Aplikaci této teorie na problematiku školek považuji za inovativní.

V **metodologické části** (1.3, 1.4, 1.5) tematizuje autorka jak výzkumný design (případová studie), tak metody sběru dat (polostrukturované rozhovory). Jako data dále využívá dokumenty, které podrobuje obsahové analýze. Část 1.4 a 1.5 považuji za zdařilé, u 1.3 bych navrhovala shrnout povahu vzorku do tabulky, protože v textu se mi špatně orientovalo a nepochopila jsem, jaké mateřské školy byly vlastně předmětem výzkumu.

Samotná **analýza** je provedena i představena srozumitelně. U tabulek 5 a 6 bych si ještě pohrála s označením školek, případně s vytvořením ještě jednoho sloupce podle typu zřizovatele (obec, spolek (?), firma (?)), protože Montessori, firemní i „soukromá“ jsou pravděpodobně soukromé v tom slova smyslu, že jejich zřizovatelem je právnická osoba, jejímž účelem je generování zisku, což znamená, že označení jedné z nich jako soukromé je lehce zavádějící.

Z hlediska **věcných znalostí** je práce na dobré úrovni; počet a povaha **zdrojů** použitých v bakalářské práci odpovídají povaze výzkumného tématu.

Formálně má práce průměrnou úroveň. V podstatě na každé stránce se vyskytují předložky a spojky na konci řádku, občas se objeví i hrubka („(O)bce podporují pouze mateřské školy, které sami zřizují...“ – s. 41). Oceňuji citlivou práci s fonty, kdy pro zvýraznění volí autorka bold. Další předností práce je její jazyková úroveň – číst tuto práci bylo velmi osvěžující, protože autorka je jazykově velmi zdatná.

Bakalářská práce Kristýna Slukové zpracovává relativně časté téma ze zajímavé perspektivy a prokazuje přitom, že si autorka osvojila základní akademické dovednosti a že je schopná dané téma teoreticky i metodicky uchopit. Bakalářskou práci Kristýny Slukové **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit známkou „**výborně**“.

Možné otázky k obhajobě:

1. Mohla byste na základě svého výzkumu říci, zda je MŠ obecně spíše nástrojem vzdělávací politiky nebo politiky zaměstnanosti? Případně, jak se jednotlivé typy MŠ v tomto liší? Ovlivnil by podle Vás sledované parametry případný přesun agendy předškolního vzdělávání pod resort ministerstva práce a sociálních věcí?
2. Kanály, prostřednictvím kterých rodiče komunikují své potřeby soukromým typům školek, jsou ustavené na (pravděpodobně) tržním základě. Jak by tyto kanály či mechanismy vypadaly v případě školek zřizovaných obcemi? A pokud už existují, jsou využívány?

V Praze dne 29. května 2015

Mgr. Eva M. Hejzlová, Ph.D.